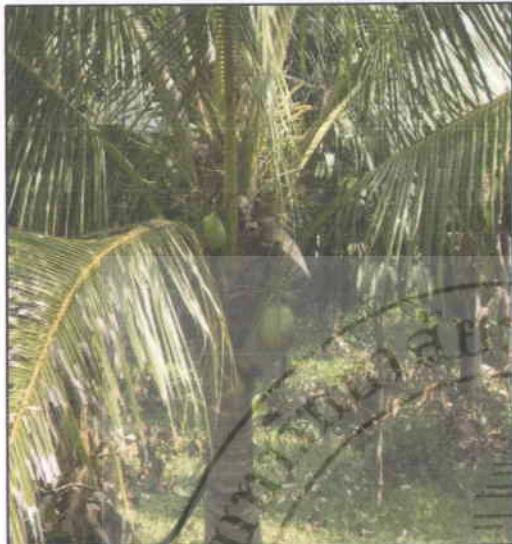

ภาคผนวกที่ 1

ภาพประกอบการทำวิจัย

ภาพประกอบการทำวิจัย

ต้นมะพร้าว

ต้นอ้อบ

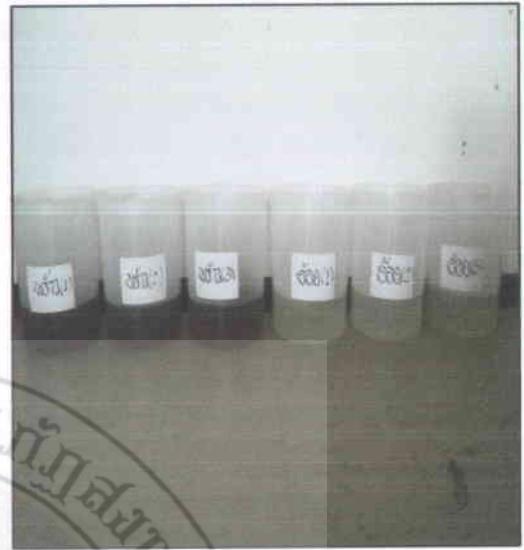
ใบมะพร้าว

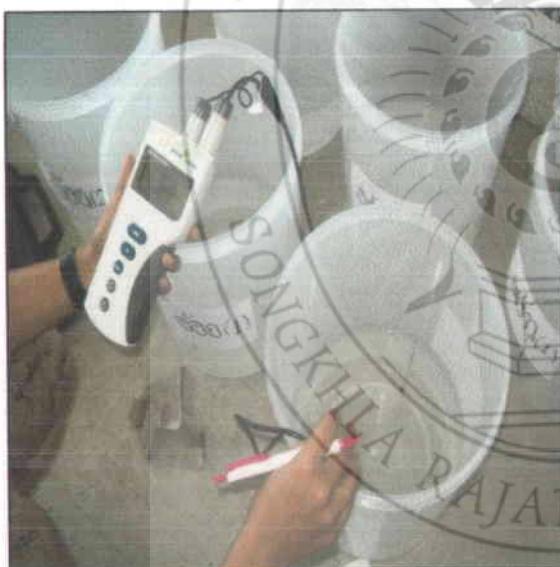
ชานอ้อบ

การเตรียมน้ำสังเคราะห์

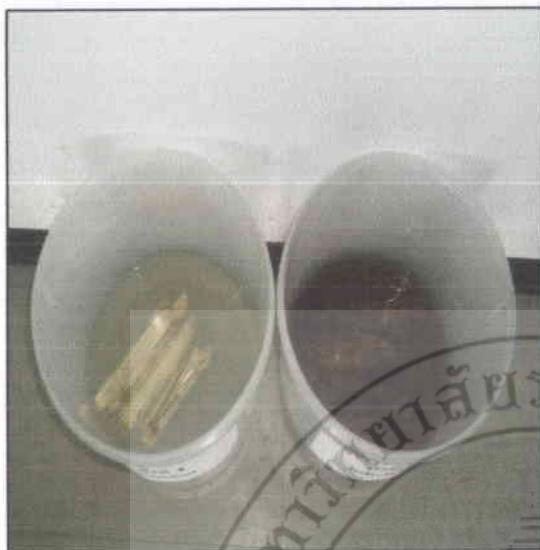
ถังที่ใช้ในการคัดซับกรานน้ำมัน

การวัดความเป็นกรดค้าง ด้วยเครื่อง pH meter

การวัดอุณหภูมิ Thermometer

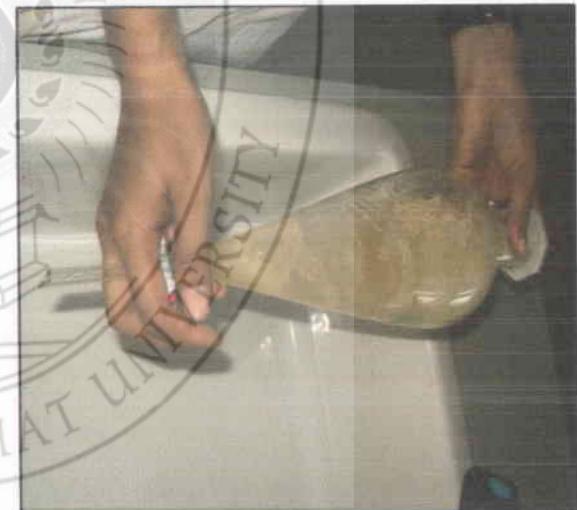

ตักขยะวัสดุคุณภาพ 15x15 เซนติเมตร

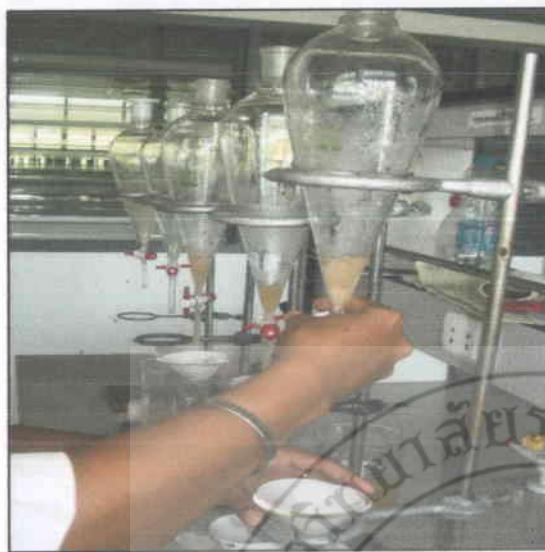
ทึ่งตัวคุณภาพไว้คุณภาพกราบนำมัน 3 วัน

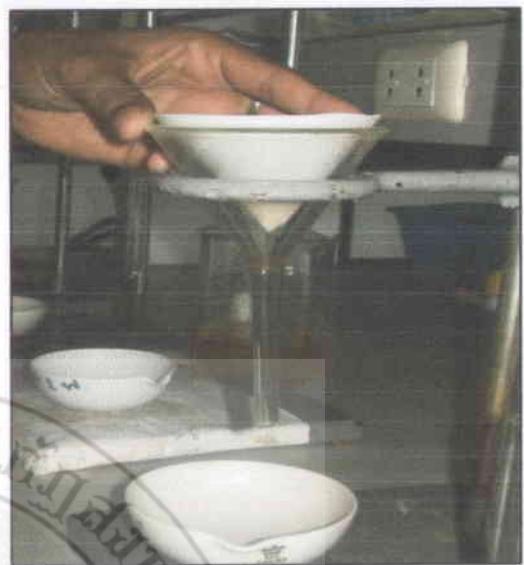
นำตัวอย่างหลังการคุณภาพ 200 ml

การสกัดตัวอย่าง

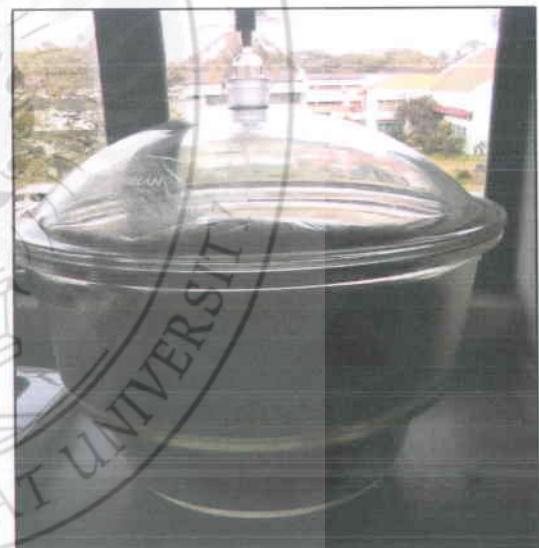
ถ่ายน้ำตัวอย่างผ่านกรองกระดาษกรอง

นำตัวอย่างที่ผ่านกรองกระดาษกรอง

น้ำตัวอย่างไปยังบนเครื่อง water bath

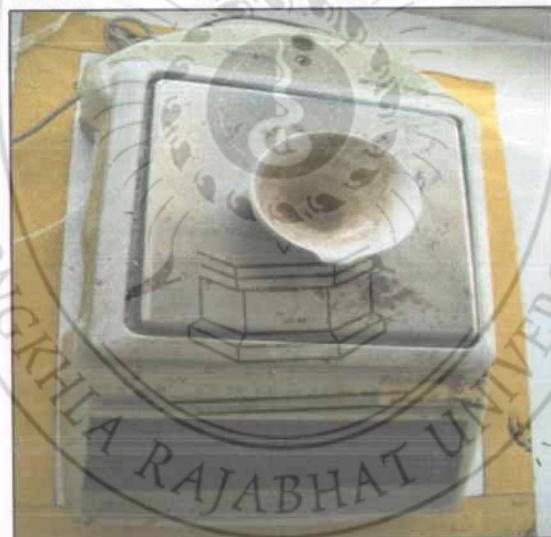

นำตัวอย่างทำให้เย็นในโถดูดความชื้น

ทราบน้ำมันก่อนการคุณชับ

ทราบน้ำมันหลังการคุณชับ

การซั่งทราบน้ำมันหลังการคุณชับ

แสดงขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ (ชาอ้อย)

วัตถุดิบ (ชาอ้อย)

นำมาล้างน้ำกลันให้สะอาด

นำมาบดหรือรีดคำให้แห้งสนิท

นำไปอบให้แห้งด้วยห้องอบที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง

ทิ้งไว้เย็นในโดดคความชื้น (Desiccator)

แสดงขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ (ไขมะพร้าว)

วัตถุดิบ (ไขมะพร้าว)

นำมาตีให้ละเอียด เอาเฉพาะเส้นใย

นำมาล้างน้ำกลันให้สะอาด

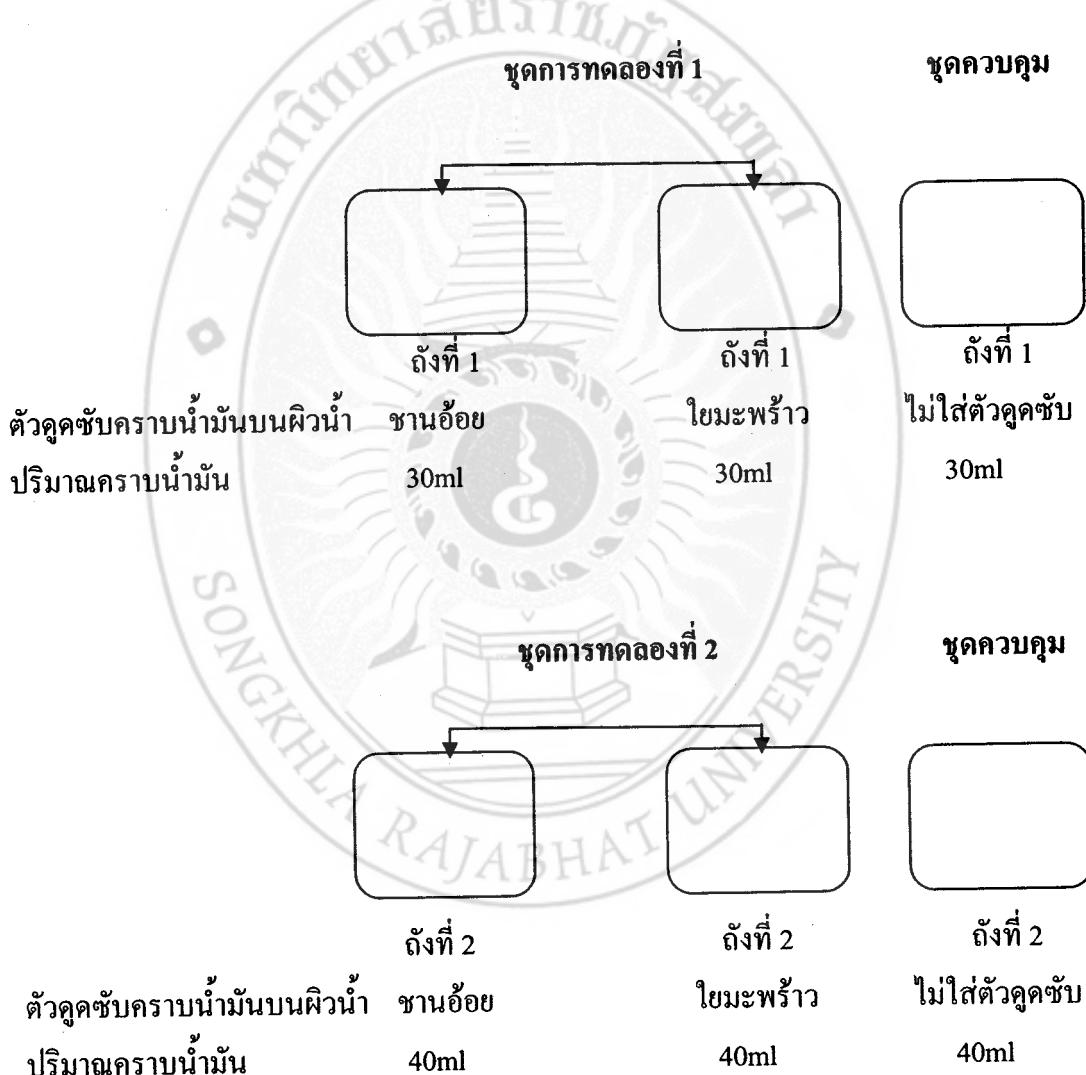
นำไปผึ่งแดดให้แห้ง

1. การเตรียมห้าปันเปื้อนคราบห้ามันดีเซล

เตรียมน้ำมันดีเซล 30, 40 และ 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 5 ลิตร เพื่อเตรียมเป็นน้ำปนเปื้อนคราบน้ำมัน

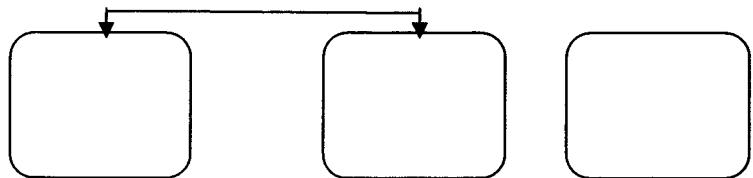
2. วิธีการทดลองในการคุณซับคราบนำมัน

1 ศึกษาเบริญเที่ยบประสิทธิภาพของชานอ้อยและไขมันพืชในการคุณซับคราบหน้ามันที่อยู่บนผิวน้ำ โดยตัวคุณซับคราบหน้ามันที่เตรียมไว้ได้มาจากการประกอบให้เป็นแผ่นสี่เหลี่ยม 15×15 เซนติเมตร เพื่อสามารถคุณซับคราบหน้ามันในน้ำสังเคราะห์และคำนวณหาปริมาณคราบหน้ามันที่เหลืออยู่ในการทดลองและสร้างแบบจำลอง 3 ชุด

ชุดการทดลองที่ 3

ชุดควบคุม

ถังที่ 3

ตัวคูดซับทราบน้ำมันบนผิวน้ำ ชานอ้อบ
ปริมาณทราบน้ำมัน

50ml

ถังที่ 3

ไขมันพราว

50ml

ถังที่ 3

ไม่ใส่ตัวคูดซับ

50ml

3. การวิเคราะห์ปริมาณทราบน้ำมัน

การวิเคราะห์ข้อมูลทางปริมาณทราบน้ำมันด้วยวิธีสกัดด้วยกรวยแยก (Partiticon Gira Vimetric Method)

วิเคราะห์ปริมาณทราบน้ำมันด้วยวิธีสกัดด้วยกรวยแยกได้จากสูตร (มั่นสิน ตัณฑุลเวศน์, 2540)

$$\text{ไขมันและน้ำมัน (mg/L)} = \frac{(B-A) \times 10^6}{\text{MI} \text{ตัวอย่างน้ำ}}$$

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคูดซับทราบน้ำมันที่อยู่ในน้ำมันได้จากสูตร (มั่นสิน ตัณฑุลเวศน์, 2540)

$$\text{ประสิทธิภาพการคูดซับ} = \frac{(\text{ปริมาณทราบน้ำมันก่อนการคูดซับ} - \text{ปริมาณทราบน้ำมันหลังการคูดซับ})}{\text{ปริมาณทราบน้ำมันก่อนการคูดซับ}} \times 100$$

(ร้อยละ)

ภาคผนวกที่ 3
แบบเสนอโครงการวิจัย

**แบบเสนอโครงการวิจัย
ในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา**

1.ชื่อโครงการ

การถอดเย็บเพียงประดิษฐ์ภาพการคุ้มครองน้ำมันดีเซล
บนผิวน้ำ โดยใช้ชานอ้อยและไขมะพร้าว

2.ปีการศึกษาที่ขอรับทุน

2550

3.สาขาวิชาการที่ทำการวิจัย

สาขาวิชามนุสัชพ (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

4.ประวัติผู้ทำวิจัย

4.1 นางสาวหนึบเสาะ เออาท์
กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3
โปรแกรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Miss Nubsoh Aotan
Education of bachelor 's degree 3
Environmental Science Program
Faculty of Science and Technology
Songkhla Rajabhat University

4.2 นางสาวอริสา มาลินี
กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3
โปรแกรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Miss Orisa Malinee
Education of bachelor 's degree 3
Environmental Science Program
Faculty of Science and Technology
Songkhla Rajabhat University

5. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย

5.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ทะเลและชายฝั่ง เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและเป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ ที่มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากน้ำและทรงคุณค่า แต่ในปัจจุบันแหล่งทรัพยากรชายฝั่งของทะเลไทยเสื่อมโทรมอย่างมาก ซึ่งเกิดจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง การพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมการกลั่นน้ำมันดิบเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมชายฝั่ง การกลั่นน้ำมันดิบ คือการย่อยสลายสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่เป็นส่วนประกอบของปิโตรเลียม ออกเป็นกลุ่ม(Groups) หรือออกเป็นส่วน(Fractions) ต่างๆ โดยกระบวนการการกลั่น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกระบวนการการกลั่นน้ำมันดิบ มีก๊าซปิโตรเลียม น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินในพัด น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินไอพ่น น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และยางมะตอย (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://202.143.151.162/tharua/elearning/petroleum/petroleum16862/petroleum/nummandeb.htm>)

จากอุตสาหกรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญามลพิษทางทะเล น้ำทะเลเสื่อมคุณภาพและยังสร้างความเสียหายต่อพืชและสัตว์ที่อยู่อาศัยในทะเล บริเวณชายฝั่งและความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ก่อส่งผลกระทบต่อบ้านเรือนชาวบ้านในด้านต่างๆ ปัญามลพิษทางทะเลที่เกิดจากน้ำมันรั่วไหล อาจเกิดจากอุบัติเหตุทางเรือ เช่นเรือชนกัน การชนของเรือและการเดินเรือ การถ่ายน้ำมันเครื่อง การระบายน้ำในท้องเรือ การชนถ่านน้ำมัน การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในทะเล เมื่อมีเหตุการณ์การรั่วไหลของน้ำมันดิบโดยเฉพาะจากการชนส่งทางเรือ มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ของชายฝั่งทะเล เช่น ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งรายได้ของประเทศมาจากการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ มีกิจกรรมซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาการปนเปื้อนของน้ำมันลงทะเลบริเวณดังกล่าว เช่นน้ำมันดีเซลที่เกิดจากเรือประมงที่ทำการขนถ่ายสัตว์ขึ้นท่า การจอดเรือเพื่อขนส่งน้ำมัน การจอดพักรอเที่ยวการออกจับสัตว์น้ำ ถูซ่อมเรือ (จริยา อ่อนทอง , 2549)

การนำบังคับน้ำที่ปันเปื้อนครานน้ำมันน้ำมันก๊าวจiallyท่านให้ความสำคัญ และให้ความสนใจเรื่องการกำจัดครานน้ำมันที่เจือปนในแหล่งน้ำ โดยเลือกวิธีที่ประยุกต์ใช้จ่าย และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีใหม่ๆที่สุด จึงได้นำวัสดุเหลือใช้จากธรรมชาตินามีประยุกต์ใช้ในการดูดซับ เช่น ใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่นการศึกษาประสิทธิภาพของวัสดุเหลือใช้ทางเกษตร ในการดูดซับครานน้ำมัน โดยการนำวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรชนิดต่างๆ คือ จีลีอย กาบมะพร้าว พังข้าว แกลูนเหลือง ผักตบชวาและรำข้าว มาดูดซับน้ำมันชนิดต่างๆ เช่น น้ำมันสัตว์ น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันเครื่อง และน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้ว พบว่า รำข้าวสามารถดูดซับได้ดีที่สุด จากนั้นนำวัสดุที่ได้ไปทำเชื้อเพลิงแข็ง เพื่อเปรียบเทียบค่าความร้อนของเชื้อเพลิงแข็ง พบว่า เชื้อเพลิงแข็งที่ทำจากแกลูนเหลืองผสมกับน้ำมันสัตว์ให้ค่าพลังงานความร้อนมากที่สุด (กรชวัลตันติตระการวัฒนาและคณะ, 2548)

ทางเลือกหนึ่งในวิธีหลายๆ วิธีที่สหราช ใช้อยู่ ได้แก่ การใช้สิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก เช่น พวกจุลชีพต่างๆ ช่วยย่อยสลาย วิธีนี้เรียกว่าทางวิชาการว่า การใช้ Bioremediation Agents ซึ่งอาจได้แก่จุลชีพริงๆ หรือเป็นสารเร่งปฏิกิริยาจำพวกเอนไซม์ หรือสารอาหารที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของจุลชีพ (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก:<http://www.kom-chadluck.net>) และที่พิลิปปินส์มีนำมันดินทะลักท่วมชายฝั่งที่พิลิปปินส์ ชาวพิลิปปินส์ตัดผมเพื่อกำจัดน้ำมัน โดยทดลองเอาเส้นผมของเขายัดใส่ถุงน่องภารยาแล้วเอ้าไปใส่น้ำมัน (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก<http://www.raiwani.com/category>)

การกำจัดคราบน้ำมันมีหลายวิธี ที่ใช้กันในปัจจุบัน เช่น การย่อยสลาย การคุณชับ ซึ่งแต่ละวิธีจะมีการกำจัดคราบน้ำมันแตกต่างกัน ดังนี้ สำหรับการกำจัดที่มีพื้นฐานจากการนำวัสดุเหลือใช้ และมีอยู่เป็นจำนวนมากมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ชานอ้อยและไขมันพราว เป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีความสามารถในการคุณชับคราบน้ำมัน โดยชานอ้อย มีองค์ประกอบต่างของสารลิกนิน (lignin) ส่วนประกอบ เชลลูโลส ชนิด Cross และ Bevan ชานอ้อยมีลักษณะคล้ายกัน ไม่ใช่ทำมาจากชานอินๆ และมีสาร Haley ชนิด เช่นสารซิลิค้า (silica) สูงมากและมีโพแทสเซียมแคลเซียม (กัมพล อิศราภูร ณ อยุธยา, 2523) ส่วนไขมันพราว จะมีองค์ประกอบเป็นเส้นใยแข็งกระด้างมีความยาว โดยเฉลี่ยประมาณ 15–30 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1–1.5 มิลลิเมตร มีความเหนียวแข็งแรงต่อกราฟฟิก ความโกร่งของตัวเองต่อความเปียกชื้นและการทำลายของจุลินทรีย์ได้ดี ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในการใช้วัสดุที่เหลือใช้ในห้องถัง หาง่ายและราคาถูก ก็อชานอ้อย และไขมันพราว มาใช้เป็นตัวคุณชับคราบน้ำมันดีเซลบนพิวน้ำ แล้วศึกษา วิเคราะห์ผล การคุณชับและเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ของตัวคุณชับแต่ละชนิด แล้วสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำจัดคราบน้ำมันที่มีการปนเปื้อนได้อีกด้วย

5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาความสามารถในการคุณชับคราบน้ำมันดีเซลของชานอ้อยและไขมันพราว
- เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการคุณชับคราบน้ำมันดีเซลของชานอ้อยและไขมันพราว

5.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- เป็นแนวทางในการลดและกำจัดคราบน้ำมันดีเซลบนพิวน้ำ
- เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวคุณชับใช้ในการบำบัดน้ำเสียที่มีการปนเปื้อนของคราบน้ำมันดีเซลให้ลดระดับลง
- ชานอ้อยและไขมันพราว ซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติที่เหลือใช้ในห้องถังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ในการลดคราบน้ำมันบนพิวน้ำ
- ได้วัสดุคุณชับน้ำมันเพิ่ม

5.4 การประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษา การคุณชั้บทราบน้ำมันดีเซลบนผิวน้ำ โดยใช้ชานอ้อย และไขมันพราว ซึ่งในไขมันพราวประกอบด้วยเส้นใย เป็นส่วนใหญ่ (ปริญญา จันทาสี พนิดา เจริญวรรชัย และสุวรรณี ฉันผ่อง, 2537) และในไขมันพราวยังมีปริมาณลิกนินและเซลล์โลสสูง (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก:http://lhd.go.th/new_hp/vichakarn/symposium/57-344.html) ในชานอ้อย จะมีลิกนิน ส่วนประกอบเซลล์โลสชนิด Cross และมีชีลิกามาก และโพแทสเซียมกับแคลเซียม (กัมพล อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2532) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการคุณชั้บทราบน้ำมันดีเซล ที่ lobby บนผิวน้ำ ของวัสดุคุณชั้บธรรมชาติ

5.4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับน้ำมัน

น้ำมันประเทกปิโตรเลียม ไฮdrocarbon (Petroleum Hydrocarbon) เป็นสารประกอบกลุ่มไฮdrocarbon ซึ่งมีสารออกซิเจน ในโครงสร้าง กำมะถัน และโลหะบางชนิด เช่นวานเดียมและนิกเกิลปอนอยู่ในปริมาณเล็กน้อยเกิดจากการทับถมของชาดพืชและชาดสัตว์ ความดันซึ่งเกิดจากแรงทับจากดินตะกอนและความร้อนได้พื้นผิวโลกทำให้ชาดอินทรีย์เหล่านี้ย่อยสลายเป็นไฮdroเลียม ไฮdrocarbonแทรกตัวอยู่ตามชั้นหินซึ่งอาจอยู่ในรูปของก้าชธรรมชาติหรือในรูปของเหลว

5.4.1.1 คุณสมบัติของน้ำมัน

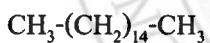
น้ำมันดิบ (Crude Oils) เมื่อกลั่นจะได้เป็น เบนซิน ดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันก้าด ก๊าซหุงต้ม ยางมะตอย และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี อื่นๆซึ่งใช้เป็นพลังงานหลักในเครื่องยนต์สำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้า การคมนาคม และอุตสาหกรรม นอกจากนี้ แล้วยังสามารถใช้เป็นส่วนประกอบในการทำงาน และเป็นวัตถุดิบในการผลิตเม็ดพลาสติก โดยทั่วไปจะมีสีดำหรือสีน้ำตาล มีกลิ่นคล้ายน้ำมันสำเร็จรูป น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สำหรับเรือในปัจจุบัน น้ำมันดีเซล เตาเผาบางชนิด หรือเครื่องปั่นขนาดใหญ่ซึ่งแบ่งได้ 2 ชนิดคือ ดีเซลหมุนช้า น้ำมันดีเซลมีความหนืดสูง เผาไหม้ยาก ก่อให้เกิดเขม่าและควันดำ (กรมควบคุมมลพิษ, 2539)

น้ำมันดีเซล (Diesel Fuel) คือ น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์น้ำมันดิบที่ได้จากโรงกลั่นเช่นเดียวกับน้ำมันเบนซิน ซึ่งเป็นน้ำมันที่เรียกว่า น้ำมันใส หรือ Distillate Fuel มีช่วงจุดเดือดประมาณ 180-370 องศาเซลเซียส น้ำมันดีเซลมีจำนวนอะตอมของคาร์บอน C14-C19 น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลแรงอัดสูง (High Compression) และจุดระเบิดเอง (Self Ignition Engion) ซึ่งการจุดระเบิดของเชื้อเพลิงเกิดขึ้นจากความร้อนจากแรงอัดสูงของอากาศในกระบอกสูบ โดยไม่ต้องใช้หัวเทียน ที่มีจานนำไปในปัจจุบันนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1. น้ำมันดีเซลสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล รอบหมุนเร็วที่ใช้กับยานยนต์ (Automotive Diesel Oil หรือ Gas Oil)

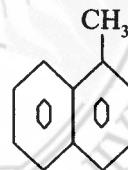
1. น้ำมันดีเซลสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลรอบหมุนเร็วที่ใช้กับยานยนต์ (Automotive Diesel Oil หรือ Gas Oil) เช่น รถบันต์, รถบรรทุก, เรือประมง, เรือโดยสาร, รถแทรกเตอร์ และเครื่องจักรกล หนักทุกชนิดที่มีรอบหมุนเร็วกว่า 1,000 รอบต่อนาที เครื่องยนต์ประเภทนี้ จำเป็นต้องใช้น้ำมันที่มีค่าชีเทนสูงและมีการระเหยเร็ว มิฉะนั้นเครื่องยนต์จะเดินไม่สะดวก น้ำมันเชื้อเพลิงประเภทนี้ เรียกว่า น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (HSD; High Speed Diesel Oil) แต่ในตลาดเป็นที่รู้จักกันในชื่อของ น้ำมันโซล่า ถ้าใช้กับเรือเดินสมุทรมักเรียกว่า Marine Gas Oil

2. น้ำมันดีเซลสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลขับส่งกำลัง ติดตั้งอยู่กับที่ตามโรงงานต่างๆ ซึ่งมีรอบการทำงานต่ำประมาณ 500-1,000 รอบต่อนาที เครื่องยนต์ประเภทนี้ไม่ต้องการน้ำมันดีเซลที่มีค่าชีเทนสูงมากนัก และการระเหยอาจช้ากว่าได้ น้ำมันเชื้อเพลิงประเภทนี้ เรียกว่า น้ำมันดีเซลหมุนช้า (LSD; Low Speed Diesel Oil) ซึ่งในตลาดเป็นที่รู้จักกันว่า น้ำมันขี้ໄอดี ถ้าใช้กับเรือเดินสมุทรมักเรียกว่า Marine Diesel Oil เป็นน้ำมันผสมระหว่างน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (Distillate Fuel) และน้ำมันเตา (Fuel Oil, FO หรือ Heavy Fuel Oil, HFO) ในอัตราส่วนที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ การกำหนดคุณภาพของน้ำมันดีเซล บอกด้วย เลขชีเทน (Cetane Number) ซึ่งหมายถึงค่าตัวเลขที่แสดงเป็นร้อยละ โดยมวลของชีเทนในของผสมระหว่างชีเทน ($C_{16}H_{34}$) และแอลฟ่าเมทิลแอนฟทาลีน ($C_{11}H_{10}$) ซึ่งเกิดการเผาไหม้慢速

ชีเทน

แอลฟ่าเมทิลแอนฟทาลีน

ที่มา: <http://www.thaigoodview.com/library/studentshow/2549/m6-6/no11-14-16-49/diesel1.html>

นอกจากนี้น้ำมันดีเซลยังมีส่วนประกอบสำคัญ ออแกชีเจน เป็นองค์ประกอบของชีเทน น้ำมันเตา (Fuel Oil) เป็นส่วนของกากน้ำมันที่เหลือจากการกลั่นเป็นสิ่งตกค้างต่างๆ ปนอยู่มาก น้ำมันเตาจะมีความหนืดสูงอยู่มาก ราคาถูก เพาห์โนโลเจน ได้ยาก และมีเข้มข้นจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ แต่ก็ยังมีประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้า การเดินเรือ (กรมควบคุมมลพิษ, 2539) ใช้โครงการบอนที่สำคัญในน้ำมันเตาคือ อะโรมาติกที่มีหลายๆ วงแหวนติดต่อกันซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของ (Asphaltene) ในกากน้ำมัน

5.4.1.2 พฤติกรรมของน้ำมันในน้ำ

เมื่อน้ำมันเกิดการรั่วไหลหรือปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำจะเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ เคมี และชีวภาพในรูปแบบต่างๆ

การแพร่กระจายของน้ำมัน (Spreading) ในน้ำขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ด้วยการดึงกันได้แก่

- ประเภทการรั่วไหลกรณีเกิดการรั่วไหลอย่างต่อเนื่องจะมีพื้นที่กระจายมากกว่า การรั่วไหลทันทีและระยะสั้น

- ระยะเวลาที่เกิดพื้นที่แพร่กระจายของน้ำมันจะผันแปรตามระยะเวลาที่เกิดการรั่วไหลหากไม่มีน้ำมันปนเปื้อน

5.4.1.3 ผลกระทบของน้ำมันที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

น้ำมันจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน คือ ปริมาณ การรั่วไหล ชนิดของน้ำมัน ระยะเวลาที่น้ำมันอยู่ในแหล่งน้ำ ชนิดและความอุดมสมบูรณ์ของ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ สภาพอุทกวิทยา สมุทรศาสตร์ของแหล่งน้ำ และ ลักษณะทางอุตุนิยมวิทยา

ผลกระทบทางด้านกายภาพ เมื่อน้ำมันลงสู่แหล่งน้ำ จะลอยอยู่เหนือผิวน้ำเนื่องจากน้ำมันมี ความถ่วงจำเพาะต่ำกว่าน้ำ จะทำให้แสงไม่สามารถส่องผ่านลงสู่ท้องน้ำได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ กระบวนการสังเคราะห์แสงของพืชน้ำ และทำให้ความเป็นกรด-ค้าง ของน้ำลดลง นอกจากนี้ยัง ทำปริมาณออกซิเจนไม่สามารถคงสูงน้ำได้ พืชน้ำจึงไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ ความร้อนของน้ำ จะสูงขึ้น เนื่องจากน้ำสามารถดูดซับความร้อนจากแสงอาทิตย์ได้

ผลกระทบทางด้านชีวภาพ สารไฮโดรคาร์บอนที่มีจุดเดือดต่ำ ถ้ามีปริมาณเล็กน้อยจะมี ผลคล้ายขยานอนหลับหรือยาสลบต่อสัตว์น้ำหลายประเภท แต่ถ้ามีปริมาณมากๆ อาจทำลายเซลล์ หรือทำให้ตายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกตัวอ่อน นอกจากนั้นสิ่งปนเปื้อนในน้ำมัน เช่น ชั้นเพอร์ และการลือแร่ต่างๆ ซึ่งละลายลงในน้ำ อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ เช่นเดียวกัน ส่วนคราบน้ำมันที่漂油 อยู่บนผิวน้ำ ถ้าถูกพัดเข้าสู่ฝั่งจะเป็นอันตรายต่อพืชน้ำและพืชริมฝั่ง ส่วนประกอบของ ไฮโดรคาร์บอนไม่อิมตัว คือพากะโรมาติก จะสามารถซึมเข้าไปในพืชและทำลายเซลล์ต่างๆ ได้ คราบน้ำมันที่เกาะตามใบทำให้ลำต้นสูญเสียการหายใจและการสั่งเคราะห์แสงต้นไม้เหล่านี้จะไม่ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ สภาพขาดออกซิเจนในน้ำที่เกิดจากฝาน้ำมันบนผิวน้ำ จะเป็นอันตราย ต่อสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่บริเวณผิวน้ำ และมีสัตว์น้ำหลายประเภท เช่น ปลาบางชนิดต้องขึ้นมาหายใจ บนผิวน้ำ คราบน้ำมันจะเข้าไปอุดตันตามอวัยวะที่ใช้สำหรับการหายใจและตายในที่สุด (จริยา อ่อนทอง, 2549)

5.4.1.4 กระบวนการคูดซับ (Adsorption)

กระบวนการคูดซับเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมกันมากในด้านการบำบัดน้ำเสียเนื่องจากสามารถกำจัดสารปนเปื้อนขนาดเล็กจนถึงขั้วโมเลกุล ซึ่งไม่อาจกำจัดได้โดยวิธีการตกรอกตอนหรือการกรองแบบธรรมชาติ โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของสารในการดึงโมเลกุลของสารปนเปื้อนที่มาเกาะที่ผิวของตัวคูดซับ เรียกปรากฏการณ์สารปนเปื้อนมาเกาะที่ผิวว่า กระบวนการคูดซับ (Adsorption) ตัวที่ทำหน้าที่คูดซับเรียกว่า Adsorbent ส่วนโมเลกุลที่มาเกาะติดที่ผิวตัวคูดซับเรียกว่าคูดซับเริยิก (Adsorbate) ปรากฏการณ์คูดซับนี้เกิดขึ้นระหว่าง 2 พื้นผิว (Surface) โดยที่ตัวคูดซับ ซึ่งได้แก่ พื้นที่ผิวระหว่างของเหลวกับของแข็ง พื้นผิวระหว่างของแข็งกับก้าช พื้นผิวระหว่างของแข็งกับของแข็ง และพื้นที่ผิวของเหลวกับของเหลวและนอกรากนี้ยังมี ปัจจัยอื่นเข้ามายกเว้นในกระบวนการคูดซับ เช่น

สถานที่ พื้นที่มีความชันมีผลทำให้น้ำมันกระจายได้รวดเร็วกว่าพื้นที่ที่เป็นที่ราบหรือน้ำมันที่รั่วไหลลงสู่แม่น้ำ จะมีพื้นที่กระจายตามรูปแบบของลำน้ำ ซึ่งต่างจากน้ำมันที่รั่วไหลลงสู่ทะเล ซึ่งจะมีรูปแบบการแพร่กระจายที่ไม่แน่นอน

สภาพแวดล้อม เช่น ไขสภาพอากาศ ลักษณะอุทกศาสตร์ มีอิทธิพลอย่างมากต่อทิศทางและการเขื่อนตัวของน้ำมันในน้ำ

กระบวนการคูดซับเหล่านี้สามารถเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเช่นสารอินทรี และโลหะถูกคูดซับในดินหรือตกรอกในทะเล มหาสมุทร และแม่น้ำ กระบวนการคูดซับที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์ เช่น การใช้ถ่านกัมมันต์ในการคูดซับ เพื่อกำจัดสิ่งปนเปื้อนจากอากาศและน้ำ กระบวนการคูดซับนี้ มีการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมหลายด้านด้วยกัน เช่น การใช้ดินเหนียวคูดซับยาจากแมลงในดินหรือคูดซับโลหะจาก Landfill เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารพิษที่จะลงสู่ชั้นน้ำใต้ดิน

5.4.1.5 ประเภทของตัวคูดซับ (Adsorbent) แบ่งได้ 3 ประเภท

- สารอินทรี ได้แก่ ดินเหนียวชนิดต่างๆ แมgnีเซียมออกไซด์ แอกติวเต็คซิลิกา เป็นต้นสารธรรมชาติมักมีพื้นที่ผิวจำเพาะประมาณ 50 – 200 ตารางเมตรต่อกิโลกรัม แต่ตัวคูดซับประเภทสารอินทรีนี้สามารถจับโมเลกุลหรือคลออลอยด์ ได้เพียงไม่กี่ชนิดทำให้การใช้ประโยชน์จากสารคูดซับประเภทสารอินทรีมีข้อจำกัดมาก

- ถ่านกัมมันต์ (Activated Carbon) อาจจัดเป็นสารอินทรีสังเคราะห์แต่เป็นตัวคูดซับที่ดีกว่าสารอินทรีชนิดอื่นๆ จึงเป็นที่นิยมกันมากเนื่องจากเป็นถ่านที่ผ่านการกระตุ้นเพื่อให้มีความพรุนมากและพื้นที่ผิวภายในสูง โดยทั่วไปในพื้นที่ผิวประมาณ 450-1,500 ตารางเมตรต่อกิโลกรัม ถ่านกัมมันต์ที่ผลิตจากชิ้นส่วนของพืชและสัตว์ จะมีแร่ธาตุที่เป็นอันตรายน้อยกว่าถ่านกัมมันต์ที่ผลิตจากถ่านหิน (วรรณ แหลกการหิน จ้างอิงถึง คำรัง ชุมมงคล และอภิสิทธิ์ เจริญกุล, 2533)

3. สารอินทรีย์สังเคราะห์ ได้แก่ สารเรซินแลกเปลี่ยน ไอออน สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่อกำจัดสารอินทรีย์ต่างๆ สารเรซิโนเหล่านี้มีพื้นที่ผิวจำเพาะประมาณ 300-500 ตารางเมตรต่อกรัม ซึ่งถือว่ามีค่าตอบเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ผิวจำเพาะของถ่านกัมมันต์ แต่เรซินมีข้อได้เปรียบมากกว่าคือสามารถปรับสภาพนำมาใช้ใหม่ได้ง่าย และสารที่ใช้มีราคาถูก เช่น เกลือเกง (มั่นสิน ตัณฑุลเวศน์, 2538)

5.4.1.6 รูปแบบของการดูดซับ

การดูดซับมี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การดูดซับทางกายภาพ (Physisorption) โนเลกุลของตัวถูกดูดซับ (Adsorbate) ยึดติดกับผิwtัวดูดซับ (Adsorbent) โดยแรงแวนเดอร์วัลล์ที่อ่อน (Weak Van Der Waal's force) หรือกระบวนการดูดติดผิwtัวดูดซับนี้ว่า การดูดซับ (Adsorption) ซึ่งเป็นกระบวนการแบบผันกลับได้ (Reversible Process) ส่วนกระบวนการที่ตัวดูดซับหลุดออกจากผิwtัวดูดซับ เรียกว่า Desorption โนเลกุลของตัวถูกดูดซับเกาะอยู่บนผิwtัวดูดซับในลักษณะซ้อนกันเป็นหลายชั้นเรียกว่า Multilayer

2. การดูดซับทางเคมี (Chemisorption) โนเลกุลของตัวถูกดูดซับยึดติดอยู่กับผิวของตัวดูดซับ โดยพันธะเคมีที่แข็งแรง ซึ่งมีความแข็งแรงมากกว่าแรงแวนเดอร์วัลล์และยากต่อการเกิด Desorption การดูดซับทางเคมีนี้ โนเลกุลตัวถูกดูดซับเกาะอยู่บนผิwtัวดูดซับในลักษณะที่เป็นชั้นเดียว เรียกว่า Monolayer

5.4.1.7 ชานอ้อย (bagasse) หมายถึง ส่วนของลำต้นอ้อยที่หินเอ็น้ำอ้อยหรือน้ำตาลอกรแล้วมีส่วนประกอบอย่างหนาๆ คิดเป็นค่าร้อยละ โดยน้ำหนักของชานอ้อยเปียก (ความชื้นร้อยละ 48) คือ ชานอ้อยหรือไฟเบอร์ (fiber) 48.5% น้ำ 48.0% น้ำตาล 3.0% จะมีลิกนินและส่วนประกอบของเซลลูลอสชนิด Coss และมีซิลิกา (Silica) สูงมาก และมีโพแทสเซียม (กัมพล อิครางกูร ณ อยุธยา, 2532) นอกจากนี้ที่กล่าว 0.5% ชานอ้อยใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างเช่น ปุ๋ยหมัก (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก http://search.sanook.com/knowledge/enc_preview.php?id=1450)

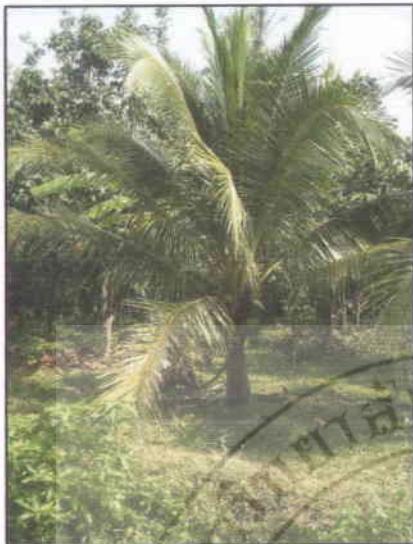

ภาพที่ 1 ต้นอ้อย

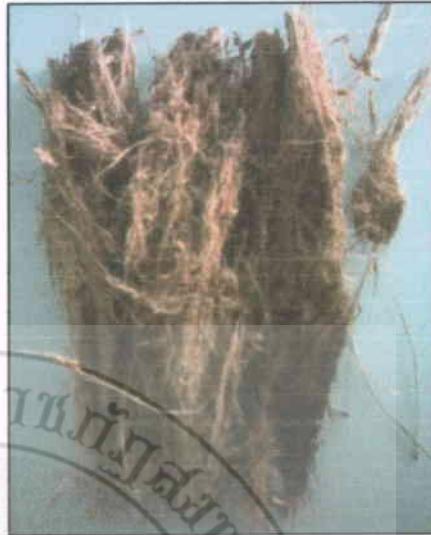

ภาพที่ 2 ชานอ้อย

5.4.1.8 เส้นไยมะพร้าว (Coconut Coir) หมายถึง ไขมันมะพร้าวได้จากการเปลือกของผลมะพร้าว เมื่อผลมะพร้าวแก่ ขาวส่วนจะแยกเอาเปลือกหรือเปลือกหุ้นๆ ก่อนจากมาแล้ว กระบวนการนี้จะถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทำผลิตภัณฑ์จากไขมันมะพร้าว เส้นไยมะพร้าวเป็นเส้นใยแข็งกระด้างมีความยาวโดยเฉลี่ยประมาณ 15–30 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 – 1.5 มิลลิเมตร และมีส่วนประกอบ เช่น ลูโลสและลิกนินสูง (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก: http://www.ldd.go.th/new_hpvichakarn/symposium/-57-344.html) มีความเหนียวและแข็งแรงต่ำกว่าปาน_SRN_Rayal ความโถ้งอตัว ทนต่อความเปียกชื้นและการทำลายของจุลินทรีย์ได้ดี (ออนไลน์เข้าถึงได้จาก: www.tmsic.in.th/pic/doc/2/box1/0_11-doc)

ภาพที่ 3 ต้นมะพร้าว

ภาพที่ 4 ใบมะพร้าว

5.4.2 ประเมินผลกระทบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรชวัด ต้นติดต่อการวัฒนา และคณะ(2548) โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ในการคัดซับคราบน้ำมัน โดยการนำวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรนิดต่าง ๆ คือ ขี้เลือย กาบมะพร้าว พังข้าว แกลบเหลือง ผักตบชวา และรำข้าว มาคัดซับน้ำมันนิดต่าง ๆ คือ น้ำมันสัตว์ น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันเครื่อง และน้ำมันเครื่อง ที่ใช้แล้ว พนว่ารำข้าวสามารถคัดซับน้ำมันได้ดีที่สุด จากนั้นนำวัสดุดังกล่าวที่มีประสิทธิภาพในการคัดซับคราบน้ำมันไปทำเป็นเชื้อเพลิงแข็ง เปรียบเทียบค่าความร้อนของเชื้อเพลิงแข็ง พนว่า เชื้อเพลิงแข็งที่ทำจากแกลบเหลืองผสมกับน้ำมันจากสัตว์ให้ค่าพลังงานความร้อนมากที่สุด

นนท์ พลารักษ์ และสุวฤทธิ์ จันทร์คานะคิมิชู (2540) ศึกษาความสามารถในการคัดซับ น้ำมันของวัสดุต่างๆเพื่อใช้เป็นวัสดุรองของระบบบำบัดน้ำทึ้งที่มีการปนเปื้อนของน้ำมัน (Oil) ซึ่งอาจนำน้ำเสียสังเคระห์เป็นน้ำเสียที่นำเข้าระบบบำบัดจำลอง ซึ่งการทดลองได้เลือกใช้ กาบมะพร้าว แกลบเผา และขี้เลือย เป็นวัสดุรอง และใช้ pH, COD, Suspended Solid, และ Oil and Grease เป็นตัววัดลักษณะของน้ำเสีย จากผลการทดลองพบว่า วัสดุที่ใช้ได้คือ กาบมะพร้าว และแกลบเผา ซึ่งใช้ร่วมกันสามารถลดค่า COD Suspended Solid และ Oil and Grease ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ กล่าวคือสามารถลดค่า COD ได้ต่ำกว่า 120 มิลลิกรัมต่อลิตร (70.80-91.77%) ลด Suspended Solid ได้ 80% และลด Oil and Grease ได้ต่ำกว่า 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานน้ำทึ้งของกระทรวงอุตสาหกรรมปริญญา จันทาสี และคณะ (2537) การบำบัดน้ำทึ้งจาก ชุมชนด้วยเส้นใยธรรมชาติ ชนิด คือ แกลบ ใบมะพร้าว และชานอ้อย โดยใช้น้ำทึ้งที่มีไขมัน

จากโรงอาหาร ศึกษาเบริญเทียบความหนาของชั้นไขธรรมชาติที่ใช้คักไนมันคือ 15-20 และ 25 เซนติเมตร ตามลำดับโดยใช้อัตราการไหลของน้ำทึบเท่ากันหมวด กือ 10 วินาที (เทลงในภาชนะ) 2,3 และ 5 นาทีต่อน้ำทึบ 1 ลิตรต่อพื้นที่หน้าตัด 210 ตารางเซนติเมตร จากการทดลองพบว่า ไขธรรมชาติที่คักไนมันได้คิดตามลำดับ กือชานอ้อย ไขมะพร้าวและแกลบ หั่นนีอัตราการไหลของน้ำทึบ 10 วินาทีต่อลิตรต่อพื้นที่หน้าตัด 210 ตารางเซนติเมตร ความหนาของชานอ้อย 25 เซนติเมตร จากการทดลองคักไนมันด้วยเส้นใย และผลจากการทดลองโครงงานวิทยาศาสตร์เรื่องการนำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือนด้วยถ่านแกลบ ของนางสาววรรณษา ชัยเจริญกุล และคณะ โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" (2539) ได้ดำเนินการจัดทำนำบัดน้ำเสียที่สมบูรณ์กือผ่านการคักไนมันด้วยชานอ้อยผ่านกระบวนการนำบัดสารอินทรีย์ในน้ำโดยใช้ถ่านแกลบ หิน หินตะเอียด กรวดหิน กรวดละเอียด ทรายหิน ทรายละเอียด อิฐหัก และถ่าน พบร่วมกันพน้ำที่ผ่านการนำบัด ใส ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น มีค่า pH อยู่ระหว่าง 7.6 - 7.8 เมื่อทิ้งไว้ 3 วัน ยังไม่มีกลิ่น จึงเป็นการช่วยนำบัดน้ำเสียจากแหล่งชุมชน ได้

ศิริพร พงษ์สันติสุข (2541) ศึกษาประสิทธิภาพของวัสดุคุณภาพ 4 ชนิด กือ ฝ่าย ขนไก่ กากับมะพร้าว และฟางข้าว ในน้ำมัน 2 ชนิด กือ น้ำมันเตาประเภทเบา และน้ำมันดีเซล ในความเข้มข้นของคราบน้ำมันในน้ำมี 5 ระดับ กือ 50, 10, 20, 40 และ 80 กรัมต่อลิตร โดยวิธีการซั่งน้ำหนัก พบร่วมกันในการคุณภาพคราบน้ำมันเตาและดีเซลในน้ำ ฝ่ายมีประสิทธิภาพในการคุณภาพมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ขนไก่ กากับมะพร้าว และฟางข้าวตามลำดับ ซึ่งชุดการทดลองที่ใช้ฝ่ายเป็นวัสดุคุณภาพ คราบน้ำมันเตาที่มีความเข้มข้นเริ่มต้น 20 กรัมต่อลิตร ประสิทธิภาพในการกำจัดต่อสุ่ด คือ 99.42 เปอร์เซ็นต์ และน้ำมันดีเซลที่มีความเข้มข้น 10 กรัมต่อลิตร มีประสิทธิภาพในการกำจัด 97.72 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังพบร่วมกัน ฝ่ายมีความสามารถที่จะใช้เป็นวัสดุคุณภาพมากที่สุด เนื่องจากสามารถคุณภาพคราบน้ำมันได้มากกว่า 10 กรัม น้ำมันต่อฝ่าย 1 กรัม รองลงมาได้แก่ ขนไก่ สำหรับกากับมะพร้าวและฟางข้าว ไม่มีความสามารถที่จะนำมามีเป็นวัสดุคุณภาพ เพราะมีความสามารถในการคุณภาพคราบน้ำมันประมาณ 3-5 กรัม น้ำมันต่อวัสดุคุณภาพ 1 กรัม ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัดไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์

อัครเรศ แซ่โล (2543) การศึกษาเชิงทดลอง เพื่อหาความสามารถในการคุณภาพน้ำคราบน้ำที่เบวนลอยบันผิวน้ำ ของวัสดุคุณภาพธรรมชาติ 4 ชนิด ได้แก่ ขนเป็ดเทศ รังไหนที่ผ่านการสารไหน แล้ว ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์เส้นใยเท่ากัน $3.77\% \pm 0.63$ ตามผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ชานอ้อย และก้านกลวยแห้ง ซึ่งน้ำมันที่ใช้มี 2 ชนิด กือ น้ำมันเครื่องและน้ำมันพืช โดยทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการซั่งน้ำหนัก (ดัดแปลงจาก ศิริพร, 2541) ได้ผลการทดลอง กือ สามารถบอกได้ว่ารังไหนมีความสามารถในการคุณภาพคราบน้ำมันเครื่องที่เบวนลอยบันผิวน้ำสูงสุด รองลงมาคือ ขนเป็ดและชานอ้อยตามลำดับ ส่วนก้านกลวยแห้งมีความสามารถในการคุณภาพค่าสุด

เอกสารยานิชีว์ อินทรพาณิชย์ และคณะ(2540) การศึกษาเทคนิคการแยกไขมัน และน้ำมัน จากน้ำทึ้งให้ใช้เวลาสั้นลง นำทึ้งจากโรงอาหารเป็นแหล่งน้ำเสียใหญ่อย่างหนึ่งในมหาวิทยาลัย, โรงพยาบาลหรืออาคารสำนักงาน เนื่องจากเป็นน้ำเสียที่มีค่า BOD สูง 540 นอกจากนี้ยังพบว่าน้ำทึ้ง จากโรงอาหารมีค่าไขมันและน้ำมันสูงมาก 1,700-7,550 มิลลิกรัมต่อลิตร) เมื่อเปรียบเทียบกับ น้ำเสียจากแหล่งชุมชน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมีค่า BOD ประมาณ 100-250 มิลลิกรัมต่อลิตร เนื่องจาก มีปริมาณน้ำอาบ, น้ำซักผ้ามาจ่อจากน้ำทึ้ง ทำให้ค่าเฉลี่ยความเข้มข้นโดยรวมต่ำลง ไขมันและ น้ำมัน ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีทางชีววิทยามีประสิทธิภาพลดลง ในทางปฏิบัติจึงต้องกำจัดออกเสีย ก่อนที่น้ำเสียจะเข้าสู่ระบบเติมอากาศ ซึ่งวิธีการแยกที่ใช้กัน อยู่ปัจจุบันคือการกักไว้ในถัง ให้น้ำมัน หรือไขมันแยกชั้นออกจากน้ำเสีย แล้วจึงปิดออกและเนื่องจากยังไม่มีข้อมูลการศึกษาเฉพาะเรื่อง น้ำทึ้งจากโรงอาหาร จึงไม่มีข้อมูลเรื่อง เวลากักเก็บที่เหมาะสม อนึ่ง วิธีการกักเก็บนี้ใช้ปริมาตรของ ถังในการกักเก็บมาก โครงการวิจัยนี้จึงนุ่งประเด็นเกี่ยวกับการหาค่า Retention time ที่เหมาะสม ของวิธีแยกไขมันจากน้ำเสียจาก โรงอาหารด้วยวิธีกักเก็บ และวิธีแยกไขมันอื่น ๆ ได้แก่ การทดลอง ให้ความร้อนก่อนปล่อยให้แยกชั้น, การกรอง, การเติมเข้าแล้ว, การเติมปูนขาว, การทำให้หลอยด้วยฟองอากาศ เป็นเทคนิคที่น่าสนใจมาก ที่สุด เนื่องจากน้ำทึ้งสามารถทำให้เป็นระบบการบำบัดแบบต่อเนื่อง, ไขมันและน้ำมันที่ควรออก จากระบบการแยกน้ำทึ้ง ง่ายต่อการนำบัดในขั้นตอนที่สุด ผลผลิตได้จากการศึกษานี้ทำ ให้ได้ข้อมูลค่าไขมันและน้ำมัน (Grease and Oil) ของน้ำเสียประมาณ 18 ค่า ซึ่งถือเป็นค่าไขมัน และน้ำมันจาก grab sample ด้วยวิธีกักเก็บ แบบสุ่มตัวอย่างที่พอใช้เป็นค่าช่วงของค่าไขมันและน้ำมัน ของโรงอาหารสำหรับเป็น ค่าอ้างอิงในการศึกษาต่อ ๆ ไปในการศึกษานี้ได้ทดลองวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์ของค่า BOD และค่าไขมันและน้ำมัน ตลอดจนการลดค่า BOD หลังจากแยกไขมัน และน้ำมันออกจากน้ำเสียแล้ว แต่ผลการทดลองยังไม่มากพอที่จะสรุปอย่างมั่นใจได้ และควรจะ ทำการศึกษาในประเด็นนี้ต่อ

5.5 ตัวแปรและนิยามปฏิบัติ

5.5.1 ตัวแปร แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

ตัวแปรต้น	คือ	ปริมาณคราบน้ำมันที่ป่นเปื้อนในน้ำ
ตัวแปรตาม	คือ	ประสิทธิภาพการดูดซับคราบน้ำมันบนผิวน้ำโดยใช้ ชานอ้อยและไยมะพร้าว
ตัวแปรควบคุม	คือ	อุณหภูมิ ระยะเวลา ปริมาณน้ำ น้ำหนักของวัตถุคิบ

5.5.2 นิยานศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงความสามารถในการทำงานอย่างโดยย่างหนึ่ง เช่น ความสามารถของชานอ้อย และไขมันพร้าว ในการดูดซับ

การดูดซับ (Adsorption) คือตัวที่ทำหน้าที่ดูดซับได้แก่ ชานอ้อยและไขมันพร้าว

ตัวที่ทำหน้าที่ดูดซับเรียกว่า (**Adsorbent**) ส่วน โนเมเลกุลที่มาเกาะตัวดูดซับเรียกว่า (**Adsorbate**)

ชานอ้อย (Bagasse) หมายถึงส่วนของลำต้นอ้อยที่หีบเออน้ำอ้อยหรือน้ำตาลออกรถวี ส่วนประกอบอย่างหลัก ๆ คิดเป็นค่าร้อยละ โดยน้ำหนักของชานอ้อยเป็นยก (ความชื้นร้อยละ 48) คือ ชานอ้อยหรือไฟเบอร์ (fiber)

มะพร้าว (Coconut Coir) หมายถึงไขมันพร้าวได้จากเปลือกของผลมะพร้าว เมื่อผลมะพร้าวแก่ ชาวสวนจะแยกเอาเปลือกหรือเปลือกมะพร้าวออกจากการเมล็ด เป็นเส้นใยแข็งกระด้าง มีความยาวโดยเฉลี่ยประมาณ 15 – 30 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 – 1.5 มิลลิเมตร มีความหนาแน่นมาก

5.6 สมนติฐาน

ชานอ้อยมีประสิทธิภาพในการดูดซับครามน้ำมันดีเซลบนผิวน้ำได้ดีกว่าไขมันพร้าว

5.7 ระเบียบวิธีการวิจัย

5.7.1 กลุ่มตัวอย่าง

5.7.1.1 ชานอ้อย

5.7.1.2 ไขมันพร้าว

5.7.2 เครื่องมือที่ใช้

5.7.2.1 (กรวยกรอง)	Funnelup
--------------------	----------

5.7.2.2 (กรวยแยก)	Separatory Funne
-------------------	------------------

5.7.2.3 (ตู้อบ)	Oven
-----------------	------

5.7.2.4 (บิกเกอร์)	Beaker
--------------------	--------

5.7.2.5 (เครื่องชั่งละเอียด)	Analytical Balance
------------------------------	--------------------

5.7.2.6 (เครื่องวัดอุณหภูมิ)	Termometer
------------------------------	------------

5.7.2.7 (เครื่องอังหน้า)	Water Bath
--------------------------	------------

5.7.2.8 (โถดูดความชื้น)	Desiccator
-------------------------	------------

5.7.2.9 (กรดกำมะถัน)	Conc H ₂ SO ₄
----------------------	-------------------------------------

5.7.2.10 (เชกเซน)	Hexane
-------------------	--------

5.7.2.11 (โซเดียมซัลเฟต)	Sodium sulfate
--------------------------	----------------

1. ขั้นตอนการเตรียมตัวคุณซับ

การเตรียมวัสดุคุณซับที่เหลือใช้ในห้องถิน

1. chan อ้อย

2. ไขมันพร้าว

ขั้นตอนนี้เป็นการเตรียมตัวคุณซับทั้ง 2 ชนิด มีดังนี้

1.1 นำ chan อ้อย มาล้างน้ำกลิ้นให้สะอาด รีดน้ำให้แห้งสนิท นำไปอบด้วยเตาอบ (Oven) ที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียส เป็นเวลาประมาณ 2 ชั่วโมง (อัตราราด แซโลส, 2543)

1.2 นำไปไขมันพร้าว มาตีให้ละเอียด นำมาล้างน้ำกลิ้นให้สะอาด นำไปผึ้งแคนให้แห้ง

แสดงขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิน(ชานอ้อย)

วัตถุดิน(ชานอ้อย)

นำมาล้างน้ำกลันให้สะอาด

นำมาบดหรือรีบ่น้ำให้แห้งสนิท

นำไปอบให้แห้งด้วยเตาอบที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง

ทิ้งให้เย็นในโดดดความชื้น (Desiccator)

แสดงขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิน(ไยมะพร้าว)

วัตถุดิน(ไยมะพร้าว)

นำมาตีให้เป็นเส้นใย

นำมาล้างน้ำกลันให้สะอาด

นำไปผึ้งแครคให้แห้ง

2.การศึกษาความสามารถในการดูดซับคราบน้ำมัน

2.1 เตรียมน้ำปนเปื้อนคราบน้ำมันดีเซล

2.1.1 เตรียมน้ำมันดีเซลปริมาณ 30,40,และ50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 5 ลิตร ในชุดการทดลองที่ 1-3

ชุดการทดลองที่ 1		ชุดควบคุม
ถังที่ 1	ถังที่ 1	ถังที่ 1
ตัวดูดซับคราบน้ำมันบนผิวน้ำ	chan อ้อย	ไขมันพร้าว
ปริมาณคราบน้ำมัน	30ml	30ml
ชุดการทดลองที่ 2		ชุดควบคุม
ถังที่ 2	ถังที่ 2	ถังที่ 2
ตัวดูดซับคราบน้ำมันบนผิวน้ำ	chan อ้อย	ไขมันพร้าว
ปริมาณคราบน้ำมัน	40ml	40ml
ชุดการทดลองที่ 3		ชุดควบคุม
ถังที่ 3	ถังที่ 3	ถังที่ 3
ตัวดูดซับคราบน้ำมันบนผิวน้ำ	chan อ้อย	ไขมันพร้าว
ปริมาณคราบน้ำมัน	50ml	50ml

ภาพที่ 3.1 การเตรียมชุดการทดลองตัวดูดซับ chan อ้อยและไขมันพร้าวที่มีการปนเปื้อนปริมาณคราบน้ำมัน

1.2 การวิเคราะห์ปริมาณคราบน้ำมัน

- 1.2.1 นำชานอ้อย และไขมัพาร้าวอย่างละ 50 กรัมนำมามัดให้เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมจัตุรัส 15×15 เซนติเมตร แล้วนำไปวางบนผิวน้ำในรูปของแพ ทิ้งไว้ 3 วัน
- 1.2.2 ยกตัวคูณซับคราบน้ำมันออกจากถังน้ำสังเคราะห์
- 1.2.3 นำน้ำที่ผ่านการคูณซับคราบน้ำมันดีเซลแล้ววิเคราะห์ด้วยวิธี สกัดด้วยกรวยแยก
- 1.2.4 วิเคราะห์ปริมาณคราบน้ำมันที่อยู่

3.วิธีการทดลอง

ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของชานอ้อยและไขมัพาร้าวในการคูณซับคราบน้ำมันที่อยู่บนผิวน้ำ โดยเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์ก่อนใช้ชานอ้อยและไขมัพาร้าวในการคูณซับและเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์อีก 3 วัน หลังการทดลอง โดยทำการวิเคราะห์น้ำตัวอย่างในพารามิเตอร์ดังนี้

ตารางที่ 1.1 พารามิเตอร์และวิธีศึกษาที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ

คุณลักษณะ	วิธีการศึกษา
1.pH	เครื่อง pH แบบ electrometric
2.อุณหภูมิ	เทอร์โมมิเตอร์
3.ปริมาณคราบน้ำมัน	สกัดด้วยกรวยแยก

5.7.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.7.5.1 วิเคราะห์ปริมาณคราบน้ำมันด้วยวิธี สกัดด้วยกรวยแยก ได้จากสูตร

$$\text{ไขมันและน้ำมัน (mg/L)} = \frac{(B-A) \times 10^6}{\text{ml ตัวอย่างน้ำ}}$$

5.7.5.2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคูณซับคราบน้ำมันที่อยู่ในน้ำมัน ได้จากสูตร

(มั่นสิน ตัณฑุลเวศม์, 2540)

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{(\text{ความเสื่อมเข้มคราบน้ำมันก่อนการคูณซับ} - \text{ความเสื่อมเข้มคราบน้ำมันหลังการคูณซับ})}{\text{การคูณซับ(ร้อยละ)}} \times 100$$

ความเสื่อมเข้มคราบน้ำมันก่อนการคูณซับ

วิธีสกัดด้วยกรวยแยก

นำน้ำตัวอย่าง 200 ml เทใส่บีกเกอร์ขนาด 500 ml เติมกรดกำมะถันเข้มข้น

จน pH<2 หรือประมาณ 2 ml

เทน้ำจากบีกเกอร์ใส่กรวยแยก เติมเซกเซน

เขย่า 2 นาที ตั้งทิ้งไว้ สารผสมจะแยกชั้น ชั้นเซกเซนจะอยู่ส่วนบน ตัวอย่างน้ำจะอยู่ส่วนล่าง

ถ่ายชั้นตัวอย่างน้ำลงในบีกเกอร์เดิม เพื่อนำมาสกัดอีกรั้ง

ถ่ายชั้นเซกเซน ที่มีน้ำมันละลายอยู่ผ่านกรวยแยกที่มีโซเดียมซัลเฟต 1 กรัมบนกระดาษกรองลงในถ้วยระเหย ซึ่งได้ทำแห้งที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียสและชั่งน้ำหนักไว้แล้ว → A

สกัดด้วยวิธีเดิมหลายครั้ง จนน้ำมันสกัดออกจากการตัวอย่างทั้งหมด

นำถ้วยระเหยที่มีเซกเซนที่มีน้ำมันอยู่ ไประเหยบนเครื่องอั่งน้ำ อุณหภูมิ 70 องศาจันแห้ง แล้วปล่อยให้เย็นในโถคุณภาพชั้น 30 นาที ชั่งน้ำหนัก → B

5.8 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ตุลาคม 2550 – มีนาคม 2551

ขั้นตอนการดำเนินการ	ปี / เดือน									
	2550					2551				
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	
1.ศึกษาและเก็บข้อมูล	←	→								
2.วางแผนดำเนินการ		↔								
3.เสนอแบบโครงสร้าง			↔	→						
4.ตรวจสอบการ			↔	→						
5.ดำเนินการวิจัย					↔	→				
6.วิเคราะห์ผลการทดลอง							↔			
7.สรุปผลและอภิปรายผล							↔	→		
8.จัดทำรูปเล่ม								↔	→	

5.10 สถานที่ทำการวิจัย ทดลอง / เก็บข้อมูล

ศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

5.11 งบประมาณค่าใช้จ่ายตลอดโครงการ

1.ค่าใช้จ่าย

-ค่าอาหารพำนະ	300	บาท
---------------	-----	-----

2.ค่าใช้สอย

ค่าถ่ายเอกสารการศึกษาด้านกว้าง	800	บาท
--------------------------------	-----	-----

ค่าจ้างพิมพ์	1,500	บาท
--------------	-------	-----

ค่าถ่ายเอกสารสี	800	บาท
-----------------	-----	-----

ค่าถ่ายเอกสาร เข้าปัก เย็บเล่น	1,000	บาท
--------------------------------	-------	-----

3.ค่าวัสดุ

ค่าวัสดุสำหรับการวิจัย	8,000	บาท
------------------------	-------	-----

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	12,400	บาท
------------------------------	---------------	------------

บรรณนุกรม

กรชวัล ต้นติตรการวัฒนา และคณะ. 2548. ศึกษาประสิทธิภาพของวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร.

เชียงใหม่: โรงเรียนมงฟอร์ดวิทยาลัย. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <http://www.ipst.ac.th>

25/11/50

กัมพล อิศรารักษ์ ณ อยุธยา. 2523. โครงการศึกษาวิจัยสมุนไพร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกรียงศักดิ์ อุดมสิน โภจน์. 2549. การจัดการเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม. วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม.

มหาวิทยาลัยรังสิต. สำนักมิตรนราการพิมพ์.

เกษม จันทร์แก้ว. 2540. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาสื่อการศึกษา. สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขวัญฤทธิ์ ใจติดนาทวิวงศ์ และคณะ. 2545. ตัวระบบบำบัดน้ำเสียพิษทางน้ำ. กรุงเทพฯ: สมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย.

คงเนื้อนิจ บุญสุวรรณ และพวงพิพิช พิณสุวรรณ. 2545. การศึกษาปริมาณคราบน้ำมันบริเวณท่าแพขนาดยนต์ระหว่าง ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร กับตำบลบ่ออย่าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. สงขลา: รายงานวิจัยสิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

จริยา อ่อนทอง. 2549. การประเมินน้ำมันบริเวณปากทะเลสาบสงขลา. สงขลา: สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จิราพร เพ็งจำรัส และพนอม แก้วนพรัตน์. 2547. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผักบุ้งไทย และผักกะเฉดในการคุ้ดซึ่งตะกั่วที่ละลายอยู่ในน้ำ. สงขลา: รายงานวิจัยสิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ปริญญา จันทาสี และคณะ. 2537. การบำบัดน้ำทิ้งจากชุมชนด้วยเส้นใยธรรมชาติ. ชลบุรี: โรงเรียนชลบุรีสุขบท. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <http://www.ipst.ac.th> 30/11/50

มั่นสิน ตัณฑุลเวศ์. 2538. คุณภาพและคุณภาพพืช. กรุงเทพฯ: ภาควิชาชีวกรรมสิ่งแวดล้อม. คณะวิศวกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภา อรุณไพรโจน์. จุdinทรีย์กำจัดคราบน้ำมัน. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.komchadluek.net/30/08/50>

เอกสารลักษณ์ เดียววิถีชัย และคณะ. 2541. การกำจัดคราบไขมัน กลิ่น สี ของน้ำทึบจากน้ำเรือนด้วย
วัสดุเหลือทิ้งในห้องถ่ายสมุทรสงเคราะห์: โรงพยาบาลอัมพวา. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:
<http://elib.ipst.ac.th> 12/12/50

ศิริพร พงษ์สันติสุข. 2541. การกำจัดคราบไขมันในน้ำโดยใช้วัสดุธรรมชาติเป็นตัวกรอง. วารสาร
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:
<http://lib2.dss.go.th> 4/11/50

อัครเรศ แซ่โล่. 2543. การกรองคราบไขมันที่เบวน้ำโดยน้ำผิวน้ำของ uhn เปิดเทศ, รังไหน, ชานอ้อย
และก้านกลวยแห้ง. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก :<http://www.champakkn.ac.th> 5/12/50

เอกลักษณ์ อินทรพณิชย์ และคณะ. 2540. การศึกษาเทคนิคการแยกไขมัน. ภาควิชาเคมีอุตสาหกรรม.
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:
<http://library.kmutnb.ac.th> 25/12/50

“การศึกษาเทคนิคการแยกไขมันและน้ำมันจากน้ำทึบให้ใช้เวลาสั้นลง” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
<http://library.kmitnb.ac.th/projects/sci/IC/ic0042t.html> 1/11/50)

“ไขมันและน้ำมัน” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.nmt.ac.th/home/chemistry/02.html>
10/11/50

“ชานอ้อย” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://search.sanook.com/knowledge/enc_preview.php?id=1450 15/11/50

“น้ำมันดีเซล” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://com.library/studentshow/2549/m6-6/no11-14-16-49/diesel1.html> 20/11/50

“เส้นใยมะพร้าว” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://www.ldd.go.th/new_hpovichakarn/symposium/-57-344.html 5/12/50

7. คำชี้แจงเพิ่มเติม

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์วารลักษณ์ จันทร์ศรีบุตร

